

og mere kommer til den Ansæelse, at det netop fremmer Sædelighed, at de to Køn arbeide sammen, hvor der er en alvorlig Gjerning. Jeg har altsaa i den Henseende slet ingen Betænkelighed. Naar jeg har ønsket, at det skulde udtales i selve Lovforslaget, at der skulde være et Lokale for en Kvindestole, saa er det altsaa ikke saa meget forbi jeg vilde have, at der paa Bygningsplanen skulde kunne angives de og de bestemte Lokaler; men Hensigten med Endringsforslaget har hovedsagelig været at faae slaaet fast, at Kvinder skulle have Afgang til Kunstakademiets Undervisning. Vi have jo set, hvorledes der kan opdukke Talenter rundt omkring paa Steder, hvor man tidt mindst ventede det. I Henseende til en anden Kunstart saa have vi jo set ved vort Theater, at en ung Pige, der er fra en Landsbyovre i Sylland, er traadt op paa Theatret og har vundet ikke ringe Bifald. Skulde det ikke være muligt, at der skulde findes Talenter i den her omhandlede Retning omkring i Landet, som have ondt ved at komme frem, og bør vi ikke gjøre, hvad vi kunne, for at lette dem det? Jeg kommer senere til at gennemgaa nogle Udtalelser af den ærede Ordfører fra tidligere Behandlinger, og jeg skal da ogsaa komme til dette; men jeg skal forlods pege paa en Ytring af ham fra forrige Behandling i December Maaned, hvor han sagde, at det var nærmest et Erhvervs spørgsmål, her var Tale om, at Hovedsagen var at skaffe Kvinden Erhverv. Det, siger jeg, er ikke rigtigt. Det er ikke Hovedsagen. Hovedhensynet er, at Kunsten, for at trives, behøver Dyrkere. Naturligvis behøver dens Dyrkere ogsaa Bederlag materielt for at leve, men det er ikke Hovedsagen; den er Hensynet til Kunsten. Hvor der findes et virkeligt Talent, der skal ogsaa være Leilighed til at uddanne sig, og det er ikke tilstrækkeligt med en kunstindustriel Skole, thi den kan ikke fyldestgjøre det, som kun et virkeligt Kunstakademi kan. Jeg har sølt mig forpligtet til at stille dette Endringsforslag ved min Fortid, men jeg har ikke stillet det til de to Forslag, der findes i Betænkningen, fordi de hegge ville ubelufte Kvindestolen, hvorimod kun det oprindelige Hovedforslag dog i sine Motiver har nævnt Kvindestolen. Jeg kan derfor heller ikke stemme for noget af de to andre Forslag. Jeg siger, jeg føler mig forpligtet dertil ved min Fortid og føler mig forpligtet til at fastholde den Mening, jeg tidligere har havt, og som den ærede Ordfører netop har været den ivrigste Talsmand for tidligere. Dengang lod den til at have Vind og Strøm med sig her i Thinget, hvad den ikke synes at skulle have mere, men jeg ønsker at fastholde den mod Vind og Strøm. Den ærede Ordfører sagde netop i sit Foredrag, at mit Forslag gik imod det, han er Talsmand for. Sa, det kan godt være i dette Dieblit, men det gaar ikke imod det, som han har været Talsmand for tidligere. Jeg skal ikke gjentage, men

kun henvise til, hvad jeg udtalte her, da denne Sag var under 1ste Behandling den 19de Decem-ber f. A., hvor jeg gennemgik dette Spørgsmaals Historie, hvorledes dansk Kvindeksamfunds Bestyrelse oprindeligt har sat dette Spørgsmaal i Bevægelse, hvorledes der er brevetlet mellem det og Kunstakademiet og mellem Kunstakademiet og Ministeriet saavel som ogsaa med forskellige fremmede Kunstakademier af lignende Natur. Jeg skal derimod minde om, at der blev forelagt her i Thinget i Samlingen 1876 et Lovforslag, som gik ud paa noget Lignende, kun, at man ikke sikrede Kvinden Afgang. Der var kun aabnet Kvinden en Mulighed for at faae denne Afgang, og ved den Leilighed blev Forslaget bekæmpet af den ærede Ordfører, fordi han væsentlig satte stor Pris paa, at der ikke blot skulde være en Mulighed for Kvinderne for at faae Afgang til Kunstakademiet. Det var den 17de Oktober 1876, at denne Sag var til Behandling her, og den ærede Ordfører gjorde udtrykelig opmærksom paa, at der staar i Motiverne: „Ved Siden af disse bestemte Diened frembyder Planen Mulighed en for Oprettelsen af en Kvindestole“, og han fortsætter dette videre: „Det er altsaa kun Muligheder, man opnaar, ikke bestemt Udsigt“, og saa siger han videre: „Hvad borger os altsaa for, at der ikke, naar vi have faaet denne Bygning færdig, da ligesaa lidt er Plads til Kvindestolen som nu“, og „da skulle vi atter til at bygge, for at faae Plads til Kvindestolen“. Det staar Sp. 375 i Folkethingstidenden for 1876 —77. Det skal jeg nu, da den ærede Ordfører har faaet en anden Mening, minde om, at, naar vi nu bygge, er det ikke tilstrækkeligt; vi komme til at bygge igjen, thi et saadant Krav som dette er uafviseligt — før eller senere kommer det frem her. Da den høitærede Kirke- og Undervisningsminister havde svaret Ordføreren, kom denne tilbage til dette Spørgsmaal igjen, det staar paa Sp. 386. Han sagde der: „Det er forøvrigt ingen Garanti, at der i Tegningerne er affat et Bærelse, hvor der staar Kvindestole, deraf følger ikke, at der blev en saadan. Det maa søges enten i Lovforslaget eller i Motiverne, men i disse nævnes der af de Ting, som ville opnaas, 3 saadanne, og dernæst siges der, at der desuden kan blive „Mulighed“ for en Kvindestole. Jeg siger nu, at de Herrer, der stemme for dette Forslag af Hensyn til Kvindestolen, hellere bør lade det være.“ Derfor lod jeg ogsaa være at stemme for det, men efterat det nye Forslag kom frem ifjor Efteraar, forandrede Vind og Strøm sig med Hensyn til Kvindestolen. Den ærede Ordfører udtalte netop her i December Maaned, da Sagen var for, at det var den eneste Indrømmelse, der var gjort lige overfor Thingets Stilling tidligere, at der var affat 4—5 Bærelser til Kvindestolen. Efterat man altsaa først bestemt har forlangt en Kvindestole og saa faar den, modsætter man sig